

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2025-831

15.8.2025

Fremtind Forsikring AS

Næringsliv

Leasingforsikring – brudd rådgivningsplikten ved tegning? – fal. § 1B-1.

I forbindelse med at sikrede leaset en kjøle- og frysedisk med finansiering, fikk han tilbud om å tegne forsikring via foretaket. Sikrede takket ja til tilbudet. Partene var uenige om sikrede deretter mottok forsikringsdokumentene. Kort tid etter tegning oppstod en skade på kjøledisken. I henhold til vilkårene i standardforsikringen som var tegnet, var deler av skaden ikke dekket. Foretaket bekreftet at skaden ville vært dekket i sin helhet under den utvidede toppdekningen. Sikrede mente han ikke hadde fått informasjon om at forsikringen han hadde takket ja til kun var standarddekningen, og mente at foretaket hadde brutt sin informasjonsplikt ved tegning. Foretaket var uenig og mente plikten var oppfylt både ved at det fremgikk av IPID at foretaket hadde tre ulike dekninger, og at sikrede hadde plikt til å lese forsikringsbeviset etter tegning og eventuelt ta kontakt om han ønsket en utvidet forsikring. Nemnda kom til at foretaket ikke hadde oppfylt rådgivningsplikten i fal. § 1 B-1, og at foretaket derfor var ansvarlig for vannskaden etter fal. § 21-2. Nemnda bemerket at sikrede måtte kunne forvente at aksept av forsikringstilbudet ga full dekning for skaderisikoen under leasingavtalen, og at foretaket ved tegning ikke hadde identifisert sikredes krav og behov.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om dekning for skader ved vanninntrengning, herunder om foretaket har brutt informasjonsplikten ved tegning.

Sikrede inngikk avtale om leasing av kjøle- og frys, med tilhørende finansiering i DNB Finans.

Tilbudet sendt ut 29.5.24 anga følgende:

DnB Finans forsikrer gjenstander tilknyttet våre finansieringsavtaler gjennom vår samarbeidspartner Fremtind Forsikring til kr 142 pr. termin. Eventuell trafikkforsikringsavgift (TFA) kommer i tillegg. Se vedlagte produktark for detaljer. Dersom vårt forsikringstilbud ikke ønskes benyttet, ber vi om at dette meddeles oss snarest mulig. Den finansierte gjenstand må i så tilfelle kaskoforsikres hvor DNB Finans står notert som panthaver (3. mannsinteresse). Egenandel inntil kr 30.000.

Leasingavtalen pkt. 15 anga følgende:

Forsikringer

Så lenge denne leasingavtale gjelder – også dersom den forlenges utover minimumsperioden – skal nødvendige forsikringer som vil holde Eier skadesløs, tegnes for Leietakers regning, herunder:

- a. Full kasko, ansvar og førerulykke (gjelder registrerbare motorvogner).
- b. Fullverdiforsikring av løsøre – herunder brann- og ev. maskinskade (gjelder andre driftsmidler).

(...)

Sammen med tilbudet fikk sikrede også et skriv benevnt «Eiendeler» og som listet opp «Fordeler med forsikring hos oss», herunder:

Enkelt – alle relevante dekninger er inkludert

Skrivet hadde også et eget felt med følgende tekst:

Dette dokumentet består av to deler. På denne siden fremgår det hva som er inkludert i og gjelder for din forsikring. På de neste sidene fremgår et standard informasjonsdokument som viser hvilke forsikringer du har mulighet til å kjøpe.

Under overskriften «Dette dekker forsikringen» ble blant annet vannskader nevnt.

Nederst på siden ble det gitt følgende opplysning:

For fullstendig vilkårssett sendes henvendelse til DNB Finans Kundesenter på mail xxx@dnb.no eller tlf. XXX.

Et vedlagt standard informasjonsdokument (IPID) hadde følgende opplysninger på s. 2:

Hvilken forsikring er dette?

Forsikringen omfatter alle eiendeler i næring, slik som inventar, varer, maskiner og løsøre. Vi har tre forskjellige forsikringsalternativer – Brann, Standard og Topp. Nedenfor kommer det fram hva som inngår i de forskjellige dekningsalternativene.

For fullstendig informasjon om hva forsikringen dekker og hvilke begrensninger som gjelder, henvises det til forsikringsbevis og vilkår.

Under paraplyen for hva de ulike forsikringsalternativene dekket, fremgikk:

Standard Eiendeler dekker i tillegg til Brann:

Vann- og rørskader

(...)

Topp Eiendeler dekker i tillegg til Standard:

Maskinskade

Annen tilfeldig og plutselig skade

Det er opplyst at sikrede krysset av i boksen for «ja» på at man ønsket å benytte seg av forsikringstilbudet. Tilbudet ble på denne måten akseptert 29.5.24, og avtalen ble satt i kraft fra 3.7.24.

Foretaket har opplyst at forsikringsdokumentene ble oversendt elektronisk ved avtaleinngåelsen.

Sikrede har på sin side oppgitt at han ikke mottok dokumentene, verken i post eller elektronisk. Sikrede har vist til skjermbilde fra nettbanken hvor forsikringen ikke fremkommer.

I oversendelsesbrevet ble sikrede oppfordret til å sjekke forsikringene:

Forsikringsavtalen er basert på opplysningene dere har gitt om det som er forsikret. Feil i opplysninger som er gitt, eller endringer, må meldes selskapet så raskt som mulig, jf. FAL § 4-1.

Forsikringsbeviset i oversendelsesbrevet s. 3 anga at forsikringen omfattet:

Eiendeler standard B.klasse B1 Krav.

Forsikringsvilkårene pkt. 4.2 (på s. 14) om «Vann og annen væske» anga dekning for:

- Utstrømning av vann eller annen væske ved brudd, lekkasje eller oversvømmelse fra bygningens rørledning med tilknyttet utstyr.
- Vann som trenger inn i bygning fra terreng, gjennom grunnen eller gjennom avløpssystemet i en slik mengde at det blir stående vann over gulvet.
- Utstrømning fra brannslukningsapparat.

Oversendelsesbrevet s. 23 anga følgende under overskriften «Alternative forsikringer»:

- Vi tilbyr flere varianter av de fleste forsikringene våre. Har du spørsmål til alternative forsikringer, ta kontakt med deres forsikringskontakt.

I forbindelse med oppgradering av yttertak trengte regnvann inn i bygningen som følge av at utførende håndverker ikke hadde dekket til taket da takkledningen var fjernet. Regnet rant fra taket og ned på den forsikrede kjøledisken som ble skadet. Skaden skjedde 16.7.24 ifølge fremlagt takst.

Sikrede meldte skaden til foretaket i september 2024. Foretaket bekreftet 25.10.24 at skade som følge av kortslutning/elektrisk fenomen var omfattet av forsikringen, og videre at reparasjon av skadeomfang bekreftet av takstmann kunne igangsettes. Foretaket påpekte at kostnader måtte godkjennes av takstmann.

I samme brev opplyste foretaket om at forsikringen omfattet vannhendelser slik det var beskrevet i forsikringsavtalen, og videre følgende:

Ved vannskade så er det en forutsetning at vannet kommer fra bygningens rørledning ved lekkasje eller brudd på ledning.

Vannskade som følge av vanninntrengning utenfra (feks regnvann) faller utenfor forsikringens dekningsomfang.

Vedlegger for ordens skyld kopi av forsikringsavtalen med vilkår.

Basert på fremlagt tilbud utbetalte foretaket erstatning for skifte av lys i kjøledisken, inkludert arbeid og noe egeninnsats. Totalt kr 80 000 med fradrag for egenandel kr 10 000, slik at foretaket utbetalte kr 70 000.

Samme firma som utarbeidet tilbudet, anbefalte imidlertid at kjøledisken ble skiftet ut i sin helhet, grunnet fare for blant annet kortslutning, for å unngå følgefeil og ivareta garanti. Tilbud på utskiftning var kr 266 900 eks. mva.

Foretaket avslo ytterligere dekning.

Sikrede krever dekning for utgifter til utskiftning av kjøledisken. Foretaket ga ikke tilstrekkelig informasjon om dekningen under avtaleinngåelsen. I tilbudet med vedlagt produktark var det ingen spørsmål om hvilket av forsikringsalternativene som var ønskelig. Det dukket heller aldri opp noen andre forsikringsdokumenter i nettbank eller post. Det fremgår i vilkårene for leasingkontrakten at utstyret skal kaskoforsikres, så da kan ikke en dårligere forsikring tilbys. Av de tre alternative dekningene nevnt i produktark er det Toppforsikringen som dekker kravene i leasingkontrakten. Sikrede har ikke fått mulighet til å velge eller blitt forespurt hvilken dekning han ville ha. Sikrede antok at forsikringen dekket det som stod på vedlagte produktark, når det ikke kom noen andre spørsmål, samt at kravene ved kasko fremkommer i Topp forsikringen. Det var kun mulighet til å takke ja til forsikring, ikke mulighet til å endre valg og man ble ikke forespurt hvilken dekning man ville ha. Sikrede takket ja til forsikring som han trengte, og da antok han at DNB Finans som selger av forsikring, solgte en forsikring som dekket de kravene det selv har satt krav om i leasingkontrakten.

Foretaket avviser ansvar for ytterligere erstatning. Da sikrede inngikk forsikringsavtalen, kunne han tegne gjennom Fremtind Forsikring, eller hos andre. Det har ikke skjedd noen form for oppsøkende rådgivning eller kartlegging av sikredes forsikringsbehov. Avtalen er i samsvar med de kravene leasingavtalen oppstiller. Sikrede har vist til at han mottok tilbudet der han ble orientert om alle dekningene. Sikrede valgte likevel standard dekning. Det er forsikringsavtalen sikrede har valgt etter å ha blitt informert om de ulike dekningene som er tema i saken, ikke de dekningene sikrede valgte ikke å inngå avtale om. Ønsket sikrede en videre dekning, eksempelvis en forsikring som kan omfatte skader etter regn som følge av feil ved tildekking av håndverkere, måtte sikrede

selv ha sørget for dette. Sikrede er en profesjonell aktør og plikter å lese sine forsikringsvilkår, jf. FinKN 2020-525. I vilkårene er det tydelig at denne typen skader ikke dekkes. Sikrede har fått tilsendt bevis, vilkår, IPID og alle dokumenter sikrede trenger og som foretaket er pålagt å oversende. Alle dokumenter er signert elektronisk og oversendt elektronisk. Alt går automatisk i denne prosessen og initieres og gjennomføres av sikrede selv.

Ønsket sikrede en videre dekning, måtte sikrede selv tegnet dette. I motsatt fall er det en risiko sikrede må bære selv. Foretaket har ikke brutt pliktene som følger av forsikringsavtalelovens regler, jf. § 21-2 sml. § 1-5. Sikrede har heller ikke vist til en ansvarsbetingende opptreden, eller at det er noen årsakssammenheng mellom det tapet sikrede har lidt, og en slik eventuell opptreden. Det tapet som har oppstått er sikredes egen risiko som følge av sikredes egen opptreden, og kan ikke lastes foretaket. Sikrede har fått erstatning i samsvar med forsikringsavtalen og den risikoen som er beskrevet i denne.

Reglene for IPID følger av forsikringsavtaleloven § 1C-3. IPID dokumentet som sikrede fikk oversendt inneholdt alt sikrede trengte for å velge korrekt dekning for bedriften sin. Aktuelle dekning, «*Topp Eiendeler*», dekker «*Annen tilfeldig og plutselig skade*». Hadde sikrede tegnet denne, ville sikrede fått erstatning. Sikrede valgt imidlertid ikke slik dekning. Det er ikke slik at det skal fremgå hvilke dekninger sikrede *har valgt*. IPID skal sendes slik at en forsikringstaker blir i stand til å ta gode valg med tanke på hvilke dekninger som er ønskelig å tegne.

Uavhengig av om foretaket skulle ha brutt noen informasjonsplikter, har sikrede likevel ikke rett på erstatning. Det følger av forsikringsavtaleloven § 21-2 et krav om årsakssammenheng, jf. «*forårsaket av*». Sikrede har ikke sannsynliggjort at han ville valgt toppdekning. Hadde foretaket gjort noe galt i tegningsprosessen, ville sikrede uansett bare valgt dekningen som ble valgt. Sikrede har derfor ikke rett på erstatning.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om sikrede har krav på ytterligere erstatning for skaden, herunder om foretaket har brutt informasjonsplikten ved tegning.

Det synes å være enighet om at sikrede ikke har krav på ytterligere erstatning for skaden i henhold til vilkårene i forsikringen som er tegnet – Standard. Spørsmålet er derfor om foretaket kan være ansvarlig for brudd på rådgivningsplikten etter fal. 1B-1.

Fal. § 1B-1 første ledd til tredje ledd angir:

Før avtale inngås skal forsikringsdistributøren identifisere kundens krav og behov på grunnlag av opplysninger innhentet fra kunden, herunder opplysninger om kundens økonomiske situasjon i den utstrekning det er relevant. Tilbud og anbefalinger skal være i samsvar med kundens krav og behov.

Ved tilbud om skadeforsikring som er omfattet av lovens tredje del, skal distributøren i nødvendig utstrekning legge forholdene til rette for at kunden kan vurdere forsikringstilbudet, herunder gi informasjon og veiledning om alternative dekningsformer og om aktuelle tilleggsdekninger (...)

Omfanget av opplysninger og bistand etter første og annet ledd skal tilpasses forsikringsproduktene kompleksitet og typen kunde. I alle tilfeller skal kunden i et skriftlig dokument få de opplysningene som er nødvendige for å kunne forstå, overveie og sammenlikne tilgjengelige tilbud (...)

Nemnda mener tegningssituasjonen og forholdet mellom leasingavtalen og forsikringstilbudet fremstår som rotete. Tilbudet fra DNB Finans angir:

. Den finansierte gjenstand må i så tilfelle kaskoforsikres hvor DNB Finans står notert som panthaver (3. mannsinteresse). Egenandel inntil kr 30.000.

Her pålegges kunden å tegne kaskoforsikring for anlegget. Det er uklart for nemnda hva som menes med «kaskoforsikring» for denne typen anlegg.

Leasingavtalen pkt. 15 angir følgende:

Forsikringer

Så lenge denne leasingavtale gjelder – også dersom den forlenges utover minimumsperioden – skal nødvendige forsikringer som vil holde Eier skadesløs, tegnes for Leietakers regning, herunder:

- a. Full kasko, ansvar og førerulykke (gjelder registrerbare motorvogner).
 - b. Fullverdiforsikring av løsøre – herunder brann- og ev. maskinskade (gjelder andre driftsmidler).
- (...)

Her er det krav om «fullverdiforsikring» for driftsmidler, men det sies ingenting om hvilken type forsikring som kreves.

Sammen med tilbudet fikk sikrede også et skriv benevnt «Eiendeler» og som listet opp «Fordeler med forsikring hos oss», herunder:

Enkelt – alle relevante dekningsalternativer er inkludert

Dette gir inntrykk av at forsikringstilbudet gir relevant dekning og dermed tilfredsstiller kravet i leasingavtalen.

Sikrede fikk også oversendt et vedlagt standard informasjonsdokument (IPID) med følgende opplysninger på s. 2:

Hvilken forsikring er dette?

Forsikringen omfatter alle eiendeler i næring, slik som inventar, varer, maskiner og løsøre. Vi har tre forskjellige forsikringsalternativer – Brann, Standard og Topp. Nedenfor kommer det fram hva som inngår i de forskjellige dekningsalternativene.

For fullstendig informasjon om hva forsikringen dekker og hvilke begrensninger som gjelder, henvises det til forsikringsbevis og vilkår.

Under paraplyen for hva de ulike forsikringsalternativene dekket, angis:

Standard Eiendeler dekker i tillegg til Brann:

Vann- og rørskader

(...)

Topp Eiendeler dekker i tillegg til Standard:

Maskinskade

Annen tilfeldig og plutselig skade

Skrivet inneholdt en boks for avkryssing om man ønsket å benytte seg av forsikringstilbudet, men ikke noen mulighet for valg mellom de forskjellige alternativene. Det er opplyst at sikrede krysset av i boksen for «ja» på at man ønsket å benytte seg av forsikringstilbudet. Tilbudet ble på denne måten akseptert 29.5.24, og avtalen ble satt i kraft fra 3.7.24.

Nemnda forstår situasjonen slik at forsikringstilbudet automatisk gjaldt standarddekning, og at sikrede måtte kontakte foretaket for bedre dekning. Nemnda mener dette forholdet burde vært forklart på en langt bedre måte. Med utgangspunkt i leasingtilbudet og dokumentene knyttet til dette, måtte kunden kunne forvente at aksept av forsikringstilbudet ga full dekning for skaderisikoen under leasingavtalen. Nemnda kan ikke se at foretaket her har identifisert kundens krav og behov på grunnlag av opplysninger innhentet fra kunden og gitt tilbud i samsvar med dette, jf. fal. § 1B-1 første ledd, og heller ikke lagt forholdene til rette for at kunden kunne vurdere

forsikringstilbudet, jf. annet ledd.

Foretaket anfører at sikrede skulle reklamert på forsikringsbeviset dersom han ikke var fornøyd. Sikrede bestrider at han har fått forsikringsdokumentene og har lagt frem dokumentasjon på dette via skjermdumper. Foretaket har opplyst at forsikringsdokumentene ble oversendt elektronisk ved avtaleinngåelsen, men oversendelsen er ikke dokumentert. Nemnda legger derfor til grunn som mest sannsynlig at dokumentene ikke ble oversendt, jf. også at leasingselskapet i utgangspunktet ikke kunne finne den aktuelle forsikringen da skaden ble meldt.

Ut fra dette mener nemnda foretaket ikke har oppfylt rådgivningsplikten i fal. § 1 B-1. Brudd på rådgivningsplikten gir ansvarsgrunnlag etter fal. § 21-2, jf. § 1-5. Nemnda mener også kravet til årsakssammenheng er oppfylt. Med utgangspunkt i leasingtilbudet og leasingavtalen hadde sikrede en berettiget forventning om forsikring for hele skaderisikoen som følge av leasingavtalen, og det er da mest sannsynlig at han ville tegne en forsikring som dekket denne risikoen for å slippe å måtte betale for skade på en gjenstand han ikke eier. Foretaket har ikke fremlagt informasjon fra tegningssituasjonen som tilsier at sikrede ikke ville valgt topp dekning.

Ut fra dette mener nemnda at foretaket er ansvarlig for vannskaden etter fal. § 21-2.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Sikrede gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Merete Anita Utgård (bransjerepresentant) og Heike Kristine Bentsen (næringsrepresentant).